

Positiv seksualitet som verktøy som forebygging av incest og seksuelle overgrep

Margrete Wiede Aasland

Pedagog, spesialist i sexologisk
rådgivning, foredragsholder, terapeut,
forfatter, veileder.

**Institutt for pedagogisk sexologi og
terapi**

Sexologisenteret-Oslo

- www.rvts-barnehageveileder.no/_files/ugd/15aa06_9e2f6ef4042441a6aff922aadd7211e0.pdf

kanvas

- snakk med barn.no

Bøker jeg har skrevet:

- "Barna og seksualiteten":
- Her får du svar på alt du vil vite om dette tema, fra baby til pubertet.

Barnebok:

- ”Jeg er meg! Min meg”
- Barnebok skrevet av Eli Rygg og Margrete Wiede Aasland
- En bok du kan lese og se i sammen med barna fra 3 år til 2-3 klasse.
- En bok om kroppen, relasjoner, hvordan vi blir til, gode og vonde hemmeligheter, berøringer og opplevelser.

Bøker jeg har skrevet:

«Si det til noen-en bok om seksuelle overgrep mot barn og unge».

Fagbok for studenter og alle som ønsker en bok som er lett og lese om et vanskelig tema.

Rammeplan for barnehager

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.

Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

- **Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek**
- Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Når starter seksualiteten?

Seksualitet er en medfødt egenskap.

Barn og seksualitet

- Barn er nysgjerrige, har fornemmelser i kroppen når de berører seg selv, på hele kroppen.
- Retter seksualiteten mot seg selv, først i puberteten begynner man å rette seksualiteten utover.

Hva er seksualitet egentlig?

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Verdens helseorganisasjon og seksualiteten

Verdens helseorganisasjon definerte i 1984 seksualitet slik:

Seksualiteten er en integrert del av ethvert menneskes personlighet.

Seksualitet er et basalt behov og et aspekt ved det å være menneske som ikke kan skilles fra andre aspekter i livet.

Seksualitet er ikke synonymt med samleie.

Det handler ikke om hvorvidt man får orgasme eller ikke og er ikke summen av vårt erotiske liv.

Dette kan være en del av vår seksualitet, men behøver ikke å være det.

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

- Barn og seksualitet; de er nysgjerrige, har fornemmelser i kroppen når de berører seg selv, på hele kroppen.
- Retter seksualiteten mot seg selv, først i puberteten begynner man å rette seksualiteten utover.

- Barns seksualitet skal ikke, må ikke, forveksles med voksen seksualitet .

- *Riktig kunnskap om seksualitet og seksuell helse fører til at ungdom debuterer senere, er flinkere til å bruke prevensjon og utvikler et positivt forhold til egen seksualitet og intimitet (Helse- og omsorgsdepartementet, 2017).*

Barn som kan noe om seksualitet

- Debuterer senere seksuelt, med kondom.
- Blir ikke så opptatt av porno
- Sier fra tidligere om de opplever seksuelle overgrep

mamma

En mor forteller datter på 4 år hvordan barn blir til og har snakket om hele kroppen mange ganger.

De sitter og leser i boken: Et barn blir til.

«Mamma, kan tissen min gå i stykker så jeg ikke kan få barn, når pappa putter fingeren i tissen min»

Så fort vi kommer til denne verden opplever
vi ting som påvirker vår seksuelle glede,
identitet, sorg, frustrasjon og nytelse

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Om å snakke om seksualitet ..

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

To og to

- Hvordan møtte dine omsorgspersoner deg som barn og ung, med tanke på kropp, følelser, identitet og kunnskapsformidling om seksualitet..
- Fikk du svar på dine spørsmål ?

Hvor og hva lærte du

- Hvor lærte du om seksualitet?
- Av foreldre?
- Besteforeldre ?
- Søsken ? Lærer ?
- Andre barn?
- Nettet ? TV ?
- Porno ?

- Hvordan tror du at den kunnskapen du fikk om seksualitet, kropp, samspill, følelser, identitet, seksuell folkeskikk, god kommunikasjon, trygge/utrygge rammer, gode grenser/usunne grenser påvirket deg som barn-som ung-som voksen?

To og to

- Hvordan er det for deg og snakke om seksualitet med partner ?
- Hvordan er det for deg å snakke om seksualitet med barn, unge, voksne som du jobber med?

To og to/eller en og en.. 😊

- Hvordan har kunnskapen om seksualitet og omsorgen du fikk som barn bidratt til din evne til å snakke om seksualitet i dag?
- Har du et avklart forhold til egen seksualitet i dag?

To og to

- Er du fornøyd med hvordan barnehage, skole og andre ga deg kunnskap om seksualitet, kropp, samspill, følelser, identitet, forelskelse mm..

To og to

- Kan du huske hva du lærte om hvordan barn blir til ?
- Hva lærte du om positiv seksualitet ?

To og to

- Har kunnskapen du fikk som barn og ung bidratt til at du har fått et trygt og godt forhold til kroppen og seksualiteten din ?
- Hva har bidratt til ditt syn på seksualitet og kropp tror du ?

- Vil du gi videre den måten du har fått svar på, hvordan du har blitt møtt - når det gjelder svar på spørsmål om seksualitet og kropp.

Hva skulle du ønske at du hadde lært ?

Hvordan ville du at de skulle møtt deg ?

To og to

Hva påvirkes vi av når det gjelder våre holdninger til seksualitet ?

To og to

Hvem påvirket deg mest i oppveksten i møte med din egen seksuelle utvikling?

Har du et godt minne fra da du var liten og du forsto hvordan barn ble til ? Hvor gammel var du da tror du ?

Hva skulle du ønske at du
hadde lært ?

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Hva leker barn..

- Rumpe mot rumpe
- Tiss mot tiss
- Rumpe mot tiss mm
- Kysser, klemmer
- Opptatt av tiss og bæsje og promp
- Noen liker å leke rundt nakne av og til og ser på andre barn som er nakne.

Hva leker barn..

- Ser på hverandre når de er på do
- Undersøker hverandre, ser og snakker om tiss, bæsj og promp.
- Kan være opptatt av hvor babyer kommer fra
- «Later som leken», kan ligge oppå hverandre.

Hva leker barn..

- Leke lege og undersøker hverandre
- Berører kjønnsorganet sitt
- Tar på tissen til andre, ler fniser..

- Hvordan reagerer vi voksne når vi ser og oppdager at barn liker å være nakne sammen.

- Seksualiteten er en del av en helhet, ikke noe isolert, og igjennom lek med seg selv og andre, lærer barn mye om seg selv og andre
- Barn fanger opp hva voksne liker at de gjør og sier.
- Vi bringer våre holdninger videre til neste generasjon.. Det er ikke alltid vi trenger å si noe..

Barns seksuelle utvikling

- Oralfasen, 0-18 mnd
- Tillit og mistillit
- Sugerefleks, berøring, kroppslig kontakt og nærhet
- Ereksjon og lubrikere
- Evne til å få orgasme

Barns seksuelle utvikling

- Anal fasen, 18 mnd til 3 år.
- Blir bevisst seg selv og sine kroppslige funksjoner, og slutter etter hvert med bleie.

noen barn slutter med bleie senere)

Barns seksuelle utvikling

- Anal fasen, 18 mnd til 3 år.
- Begynner å bli bevisst på kroppen sin og sammenlikner sin kropp med andres og om man har gutt- eller jentekropp.
- Blir bevisst på kjønnsorganet sitt
- Utvikler språket, og lærer hva delene på kroppen heter

Seksuell atferd 0-5 år

- Rører på kjønnsorganet
- Utforsker forskjellen mellom hverandre
- Berører hverandres kjønnsorgan
- Utnytter muligheten til å se nakne mennesker
- Spør om pupper, kjønnsorganer, samleie, hvordan barn blir til
- Interessert i å se andre gå på do
- Interessert i egen avføring

Seksuell atferd 0-5 år

- Noen barn kan prøve putter ting i anus eller vagina på seg selv eller andre barn, av nysgjerrighet eller utforskningsbehov
- Gutter får ereksjon/jenter lubrikerer(antas)
- Leker «doktorleker» og undersøker hverandres kropp
- Kan si seksuelle ord noen ganger ulike ord på kjønnsorganer
- Interessert i å late som de føder barn

Seksuell atferd 6-12 år

- Kan stiller spørsmål om baby, kjønnsorgan, bryst og samleie
- Mange er opptatt av hva ordet sexe betyr og innebærer.
- Noen viser kjønnsorganet sitt til andre
- Kan leker sex-relaterte leker med jevnaldrende barn

Seksuell atferd 6-12 år

- Interessert i å titte eller smugtitte på andre når de går på do eller dusjer

Seksuell atferd 6-12 år

- Prater om seksualitet med venner, prater om å bli kjærester med hverandre
- Utforsker forskjeller
- Kler seg ut
- Leker doktorlek og undersøker hverandres kropp

Seksuell atferd 6-12 år

- Tar på og gnir på tissen sin
- Kan se på porno
- Interessert i å ta på andre barns rumpe, bryst, kjønnsorgan –eller bli berørt
- Sammenligner sitt eget kjønnsorgan med jevnaldrenes
- Interesse for urinerings og avføring
- Alle barn kan være interessert i å føde og amme barn

Seksuell atferd 6-12 år

- Vil være i fred på badet og eller når de skal skifte
- Tegner noen ganger kjønnsorganer på tegninger av nakne mennesker
- Kan synes at venner av motsatt kjønn er dumme-
- Interesse for dyrs forplantning

Seksuell atferd 6-12 år

- Kan kysse voksne og barn som står dem nær og tillate kyss fra de samme menneskene som står dem nær
- Noen putter gjenstander i anus eller vagina av nytelse, nysgjerrighet eller utforskning

Hvordan bli barn til..

- Hvor kommer barna fra?
- Når skal vi fortelle det til barn ?
- Hvem er det sitt ansvar å fortelle sannheten om dette?

Hvordan bli barn til..

- Hvor kommer barna fra?
- Når skal vi fortelle det til barn ?

- Hvordan reagerer du når barn spør eller ikke spør om hvor barn kommer fra..
- Ulike kulturer:
- Pustet på av Gud
- Allah kom med barnet i natt
- Kan vi si at barnet er en gave fra Gud/Allah ..

Hva skal vi si om kroppen

- Hvilke ord skal vi ikke bruke på kjønnsorganene..
- Fødselskanal
- Fødehull
- Babyhull

Ord og uttrykk..

- Vi må lære barna navn på hele kroppen også på kjønnsorganene.
- Og vi skal fortelle dem hvor barna kommer fra.
- Forsikre deg om at barna etterhvert kan ord på hele kroppen
- Samarbeid gjerne mellom helsestasjon, barnehage, skole og helsesykepleier

Hun/hen

- Hva kalles jentas kjønnsorgan..
- Indre og ytre kjønnslepper,
- Vulva
- Skjede, vagina
- Klitoris
- Lubrikere
- Biologien.. Eggceller, livmor...

Han/hen

- Hva kalles guttens kjønnsorgan..
 - Penis
 - Skaftet
 - Penishodet
 - Glansen
 - Slapp og erigert
 - Når blir penis stiv
 - Testikler
-
- Biologien : Sæd celler,

Barn og unge trenger kunnskap

- Hetero
- Homo
- Lesbisk
- Bifil
- Trans
- Skeiv

Snakk om seksualitet med de unge

- Forelskelse, kjærlighetssorg
- Om å gjøre det slutt
- Følelser, flørting
- Om samspill

Snakk om seksualitet med de unge

- Bli kjent med hverandre
- Du kan si ja, nei, vente, vil ikke, ombestemme deg.
- Kjærlighet
- Seksualitet, og om vold og overgrep

SEKSUELL ORIENTERING

- Er en persons seksuelle følelser og atferd, altså hvem og hva man blir tiltrukket av, forelsket i og ønsker å inngå intime relasjoner med.

Andre filmer fra youtube

- [#TheLight](#) [#HollySiz](#) om et barn som kan se ut som en gutt og ønsker å gå i kjole på skolen, og reaksjoner fra omgivelser. Nydelig rørende film. Kun med musikk.

Ditt forhold kroppen

... Ditt forhold til din kropp...

Din seksuelle historie

- Doktor leker
- Forelskelse
- Når oppdaget du din egen seksualitet
- Ditt første kyss
- Din første kjæreste
- Onani
- Så du dine omsorgspersoner nakne

Din seksuelle historie

- Opplevde du at noen krenket din seksuelle integritet
- Første gang du husker du hadde samleie
- Siste gang du hadde sex med deg selv eller en annen...

Om å få leke naken av og til

- Onani
- Doktor leker/ mor og far leker
- Om å tåle avvisning

Din seksuelle historie

- Opplevde du at noen krenket din seksuelle integritet
- Første gang du husker du hadde samleie
- Siste gang du hadde sex med deg selv eller en annen...

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Hva lærer vi barn :

”..ikke ta deg på ørene..”

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

onani

- Mange barn onanerer
- De finner det ut på egen hånd – eller kan lære det av andre barn
- Hvordan kjennes det ut for deg når du ser at et barn onanerer? Ubehagelig, flaut, blir du sint - kjenner du deg usikker – vondt i magen, hjerteklapp 😊

Om å lære å tåle avvising

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Doktor leker ”Seksuelle leker”

- Doktor leker og mor og far leker er en viktig trening i barnets seksuelle utvikling
- De øver seg i åpenhet, gjensidighet, samspill, lyst, grenser og kontroll
- Barns privatliv må respekteres - det er guffent å bli ”ferska”, dersom voksne gir barna følelse av å ha gjort noe galt ved å utforske sin seksualitet

Barns privatliv må respekteres

Den som utvikler et godt forhold til sine følelser og til sin egen seksualitet, får også et trygt og godt forhold til andre mennesker.

Barns privatliv må respekteres

To og to

- Husker du dine seksuelle leker som barn doktor leker kanskje?
- Hvor gammel var du da du forsto hvordan barn blir til- og hvordan de kommer ut av moren..
- Hvem lærte du det av – hvor lærte du det?

- Når barn og unge får utvikle et godt forhold til kroppen og dens funksjoner, slik at de kan akseptere sitt eget og andres følelsesliv uten unødvendige hemninger har de god mulighet til å glede seg, bli dyktige til å leve sitt liv.

To ot to

- Hvordan kan du bidra til at barn og unge kan få et trygt og godt forhold til kroppen sin og seksualiteten sin.
- Bidra til at foreldre kan veilede barna på en positiv måte.
- Barn trenger gode veiledere

Hva skal til for at du skal snakke

..

- Hva skal til for at du skal kunne snakke med barna og unge om seksualitet og fortelle om de gode sidene, om det naturlige ..
- Barna trenger voksne som tåler å høre ordene og spørsmålene og handlingene fra barn
- Barn trenger gode veiledere

Incest og seksuelle overgrep mot barn og unge

MARGRETE WIEDE AASLAND
Spesialist i sexologisk rådgivning.

Ved

Sexologisenteret i Oslo
Institutt for pedagogisk sexologi og terapi

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Det finnes ikke vanskelige barn, det er omgivelsene rundt barna som gjør at barn har det vanskelig.

Sitat: Sosialpedagog Lene Lind.

Bok: Sosial arv.

Du kan ikke stoppe det første overgrep.

- Det første overgrep kommer ofte som lyn fra klar himmel på barnet.
- Overgriper går fra vanlig berøring til seksuell berøring.

Du kan ikke stoppe det første overgrep.

- Overgriper går fra å være den snille, og overgriper er ofte en hyggelig snill person som mange liker, til å utsette barnet for overgrep.
- Overgriper lokker, lurer, manipulerer, presser, truer.

Du kan ikke stoppe det første overgrep.

Overgriper blir ofte venner med alle rundt barnet, for at om barnet skulle fortelle om overgrep, blir ikke barnet trodd.

Overgriper gjør alt hun /han kan for at barnet ikke skal bli trodd.

Du kan ikke stoppe det første overgrep.

Kan snakke nedsettende om den andre forelderen, kalle moren/ faren for psykisk syk, psykisk ubalanse, ute for å hevne seg.

Overgriper kan spille og fremstå som et offer for feilaktige beskyldninger om overgrep.

Du kan ikke stoppe det første overgrepet.

- Kan få seg nye kjærester som taler deres sak. Det vil si at kjærestene kan få stor påvirkningskraft og over griper slipper og snakke på møter i barnevernet, faren (moren) har fått en talskvinne/mann i sin sak. Og slipper å svare på spørsmålene.

Du kan ikke stoppe det første overgrepet.

- Kjæresten tror selvfølgelig overgriper er uskyldig, og fremstår troverdig og argumenterer som om overgriper er uskyldig.

Du kan ikke stoppe det første overgrepet.

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Den som tror barnet blir ikke trodd

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Barneverns tjenesten

- Må være på hjemmebesøk hos begge foreldrene, like ofte.
- Må snakke med barnet (etter avhørene).
- Må ikke få los.

Incest

- Seksuell omgang mellom søsken eller nære slektninger i nedstigende linje, det vil si barn, barnebarn og oldebarn. Det gjelder både biologiske og adopterte barn.

Incest

- Incest omfatter både seksuell omgang og å få noen til å utføre seksuell omgang med seg selv.

Seksuelle overgrep

- Seksuell omgang med stebarn, fosterbarn. Eller andre barn man har ansvar for er straffbart av samme beskyttelsesgrunner, men kalles ikke incest i loven.

Krenkelser og seksuelle overgrep

- Overgrep ung til ung
- Festvoldtekt
- Hva er et samtykke egentlig?
- Grenseoverskridende atferd
- Digital arena – måte å komme i kontakt for fysiske overgrep, digitale overgrep
- Aldersforskjell – seksuelle lavalder osv.
- Kjærestevold

- Hvordan kan jeg være en som barna tør å betro seg til om de opplever seksuelle overgrep ?
- Hva skal jeg gjøre om jeg er bekymret for om et barn utsettes for seksuelle overgrep?
- Hvem er overgriper egentlig ?
-

Barn utsettes for seksuelle overgrep
av noen de er glad i.

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

- Skulle ønske noen hadde spurt meg om hvordan jeg hadde det !

De må ha sett at noe var galt.

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Vil ikke se/vil ikke tro det

- Orker ikke se
- Overidentifiserer seg med feks, overgriper
- Tror det ikke
- Vil ikke se
- Ubearbeidet egen traume

Hva er seksuelle overgrep

- Hvilke assosiasjoner får du - når du tenker på seksuelle overgrep mot barn..

Hva er seksuelle overgrep

- Når en person tvinger, truer, presser, lokker, manipulerer, lurer en annen til å delta i seksuelle aktiviteter den andre ikke er moden til / ikke vil.
- Går fra vanlig berøring til seksuell berøring.

Hva er seksuelle overgrep

- Når en person ikke er i stand til å vurdere eller forstå rekkevidden av det som skjer

Hva er seksuelle overgrep

- Enhver form for seksuell kontakt en person ikke er i stand til å si ja eller nei til på grunn av alder, evne, beruselse, redsel, frykt eller trusler

Overgriperers kjønn

- Overgriper er Mann/ gutt
- 97 % jenter
- 3 % gutter
- Overgriper er kvinne/ jente.
- 68 % gutter
- 32 % jenter

Omfang

Marit Hoem Kvam

28 % av fysisk psykisk utv. hemmede

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Definisjon på voldtekt

- Den utsatte blir tvunget til oral, anal eller vaginal inntrengning av penis, finger eller gjenstand.
- Med fysisk makt, og/eller med trusler om å skade den utsatte eller personer som står offeret nær.

Hvem begår seksuelle overgrep

- Ca 10-20 % begås av kvinner
- Ca 80-90 % begås av menn
- SSA 1/3 av overgrepene begås av unge
- Relasjons skadet
- Tilknytnings skade

Hvem begår seksuelle overgrep

- Traumer de ikke har klart og bearbeide
- Nok omsorg og kjærlighet?
- Hvor var de voksne når de var barn?
- Bagatelliserer og bortforklarer det de gjør
- Skylder på barnet hen utsetter

Hvem begår seksuelle overgrep

- En stille forbrytelse- blir ikke sagt noe- kun ordrer
- Lite øyekontakt
- Min erfaring i arbeid med overgripere fra 2002-2018 at de aller fleste har lite, mangelfull kunnskap om seksualitet, mange sett mye på porno/ overgrep mot barn på nettet.

- Ingen unnskyldning, men en forklaring

2 filmer jeg anbefaler

Hjemme verst: Film på Vimeo. Samtale med voksen utsatt kvinne, Inger og mange av hennes barndomsopplevelser er dokumentert. 27 min.

Utsatt mann: NRK1 film. Tre norske voksne menn, forteller om sine barndomsopplevelser med overgrep og veien ut. Også et anonymt intervju med overgriper. 27 min

SEKSUELL OMGANG

samleiesurrogater, voldtekt i en av kroppsåpningene, overgrep på nettet, tvinge barn til å utføre seksuelle handlinger foran kamera

SEKSUELL HANDLING

beføling, kile, kysse, slikke, gjennom lek, seksuell trakassering med berøring, overgrep på nettet

SEKSUELL ADFERD

blotting, vise porno, tilsnakk, kikking, kle av med blikket, internett

Kontaktovergrep

- Vaginalt, oralt og analt samleie eller vaginal/anal/oral penetrering med fingre eller objekter, ved tvang og uten samtykke. Er noen eksempler på kontaktovergrep.

Kontaktovergrep

- Det samme gjelder tvang til onani-både på andre og om noen tvinger en til å berøre seg selv seksuelt. Også beføling med seksuelt tilsnitt, både. Utenpå og innenfor klærne; tvang/manglende samtykke

Ikke - kontaktovergrep

- Mot sin vilje blir utsatt for andres seksuelle aktiviteter eller nakenhet- feks blotting eller uønsket eksponering for pornografi.
- Seksuelle overgrep på nettet.

Film

- Filmen om Levi. (Redd Barna)
- Filmen om Noah. (Redd Barna)
- <https://www.reddbarna.no/skole/undervisning-vold-overgrep/>

Beredskap

Hun har lært å være i beredskap

- Alltid beredt.

Det finnes ingen forvarsler.

Tar ikke sjansen på å nyte sommerbrisen.

Plutselig kan uværet bryte løs.

- Alltid beredt.

Beredskapen tar alle krefter.

- Hva blir igjen?

Signaler barn kan gi:

- Signalene kan også være reaksjoner på andre forhold!

Signaler barn kan gi:

- Barn kan gi vage signaler
- Hva slags språk bruker barn

Signaler barn kan gi:

- Hva sier barnet, stusser du på noe .. ”Melk ut av tissen..”
- ” Jeg må slikke på mammas tiss .”
- Kroppsspråk

Signaler barn kan gi:

- Stemning
- Uttrykksløs – mimikk fattig
- Trøtt

- Tegninger

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

PAPPA : HUN SA:

PAPPA HAR IKK
FJES, BARE
TRE FINGRE
EN TISS

Signaler barn kan gi:

- Yngre barn kan regredere
- Kan ha mareritt
- Kan isolere seg eller bli plagsomt kontaktsøkende
- Ikke helt adekvat oppførsel

Det minste barnet

- Hvilke signaler kan det gi..
- Raseriutbrudd
- Gråteanfall
- Dunke hode- selvskading
- Redd for å skifte bleie
- Redd for å ligge på stellebord
- Dissosierer

Signaler barn kan gi:

- Det svært aktive/aggressive barnet du ikke forstår deg på
- Det triste eller det veldig blide barnet du ikke kommer inn på
- ”Jeg gikk rundt og smilte hele tiden”

Signaler barn kan gi..

- Barnets forhold til egen kropp kan være en pekepinn
- Redd for av og påklednings situasjoner, gym, dusjing
- Sutrer

Signaler barn kan gi..

- Kan reagere sterkt på konsistensen i ulike matvarer
- lukter og/eller smaker, av og til ubehag med å svelge ulike typer mat i gitte situasjoner barnet eller den unge kan si minner om ting de har vært utsatt for.

Signaler barn kan gi..

- Hva er det med den ungen - det er noe du ikke får tak i, en uro en bekymring..

Signaler fortsetter:

- Det barnet du får en uro følelse i magen av når du tenker på det og ser på det
- HVA ER DET MED DEN UNGEN..
- Kan opptre på en ny måte (atferdsendring)

Signaler fortsetter:

- Aggressiv seksuell atferd
- Kan opptre seksuelt utprøvende -
forførerisk atferd og kan tilby avanserte
seksuelle tjenester

Signaler..

- Kan ønske å komme bort fra denne verden – ønske om å dø.
- Selvskading
- Konsentrasjonsvansker
- Skulking

Undersøkelse av somatiske/fysiske forhold som kan underbygge mistanker

- Magesmerter
- Hodepine
- Stramme spente muskler
- Søvnvansker
- Smerter i tissen, vondt i rumpa, i munnen.

Undersøkelse av somatiske/fysiske forhold som kan underbygge mistanker

- Hyppig urinlating
- Urinveisinfeksjoner
- Seksuelt overførbare infeksjoner
- Blåmerker
- Dissosiativ lammelse
- Dårlige tenner, gulpe, kaste opp etter s.o

Hvordan vil du bli møtt

- To og to:
- Hvordan liker du å bli møtt om du har vanskelige ting å snakke om..

Hvordan kan du møte mennesker som kommer til deg

- Jeg tar hen i prosessen videre
- Jeg viser han / henne /hen respekt

Hvordan kan du møte mennesker som kommer til deg

Jeg tar de på alvor

I utgangspunktet tror jeg på deg

Jeg viser forståelse for bekymring/frykt

Jeg driver samtalen videre

Jeg lytter aktivt, spør viser interesse

Jeg gjør det jeg kan for at hun/han skal føle
seg trygg i samtale med meg.

Hva skal til for at barn skal fortelle oss ..

- Barn forteller det ikke til oss:
- Kanskje tror vi ikke det de forteller, og/eller har for lite kunnskap, blir engstelige, usikre..

Hva skal til for at barn skal fortelle oss ..

- Fordi vi ikke snakker om det de utsettes,
- Fordi vi ikke hører godt nok etter og
- Fordi ingen har fortalt dem at det de voksne/store gjør mot dem er galt og ulovlig.
- De prøver og vi hører ikke...

- Trues til ikke å si noe..

Forebygge

- Gode hemmeligheter
- Vonde hemmeligheter
- Gode berøringer/lovlige/riktige
- Vonde berøringer/ulovlige/gale
- Snakke om og tegne

Forebygge

Gode opplevelser

Vonde opplevelser

Gode følelse

Vonde følelser

Snakke om og tegne

Forebygge

- Kartlegg/ bevisstgjør barna på deres sosiale nettverk. Hvem kan de si vonde hemmeligheter til?
- Skrive opp; avhengig av barnas alder/utvikling.
- Snakke om.

- Kan bruke vold eller true med vold, eller true med konsekvenser det kan få dersom de gjør motstand eller det blir kjent

Barn lyver ikke

- Barn lyver om noe som er kjent for dem
- Barn lyver seg ikke inn i vanskeligheter
- Barn lyver seg ut av vanskeligheter
- Barn føler seg medskyldige, de holder det hemmelig.

Barn tror av vi voksne kan se hvordan de har det.

Vi må snakke med barna om hva de kan gjøre når de voksne ikke ser eller forstår at de har det vondt

- 3 åringer:
- Tema: Hvordan ser vi ut utenpå/ de ulike kroppsdelene
- 4 åringer:
- Hvordan kroppen fungerer
- Følelser: redd, sint, lei seg/trist, glad, ensom
- Empati/ medfølelse/ relasjoner/familier

- 5 åringer:
- Oppfølging av tema fra tidligere år.
- Gode, vonde hemmeligheter ,opplevelser og berøringer.
- Hvordan vi blir til

Om samtaler med barn

- Gjenta det siste barnet sier – uten å legge noe til eller trekke noe fra.
- Ikke avbryt og flytt oppmerksomheten over på noe annet.
- Tål pauser – vær avventende og oppmerksom
- Vær der barnet er – i det barnet sier

Samtaler med barn

- Fri fortelling: Hva har skjedd ? Fortell..
- Gjenta det barnet sier- uten å bli papegøye..
- Tål pauser
- "Hvordan var det å være deg da ?

Hjelp barnet til å snakke ..

- I går sa du..
- Sist vi snakket sammen ...
- Du fortalte at pappa.... Har han gjort det flere ganger/ igjen/ mer... ?

I stad / her en dag sa du ..

- I sted fortalte du at en voksen hadde tatt på tissen din og at den ble hard som en stein ...
- I går sa du at pappa kan bli kjempe sint/ hva skjer når pappa blir kjempesint..

Gjør barna kompetente

- BARNEMISHANDLING – hva er det?
- LA BARN FORTELLE HVA DE VET OM BARNEMISHANDLING..

Og lær barn om seksualitet – hvordan barn kommer inn og ut av mors mage

Beskytte hvem?

Kanskje er det ikke slik du tror.

Kanskje er det bare fantasi.

Kanskje går det over snart.

Kanskje er det best ikke å blande seg.

Kanskje er det best å overse.

Kanskje er det best å vente.

Best - for hvem?

Film om en kvinne som venter på dom etter å ha drept faren sin.

- «Mitt elskede barn»

senskader

- To og to om filmen ”Mitt elskede barn”
- Hvilke signaler viste hun..

Senskader/senvirkninger

- Tap av tillit
- Kroppen ødelagt/negativt selvilde
- Føler skyld / skam

- Problemer i fht egen seksualitet
- Forvirring knyttet til seksuell preferanse
- Vansker med intime relasjoner
- Destruktive par forhold
- Prostitusjon

- Orgasme problemer, lyst, ulyst, bare å forsyne seg, vansker med å sette egne grenser, vansker med å vite hvor sine/mine grenser er, er i forhold til andres behov, flash back, fellesthølet,osv

Senskader forts.

- Sinne /aggresjon / vold
- Spiseforstyrrelser
- Rusmisbruk
- Kriminalitet
- Vondt i kroppen
- Dissosiere

Senskader forts.

- Atferdsproblemer
- Depresjon og angst

Senskade / senvirkninger forts.

- Selvskading
- Selvmord / selvmordsforsøk
- Psykose / nevrose
- Store humørsvingninger

Senskade / senvirkninger forts.

- Skjuler overgrep / hemmeligholdelse
- Søvnproblemer
- Mareritt
- Sosial angst

Hva gjør jeg .

Sett på kaffen

Skynd deg langsomt

Innhent kompetanse

Hva gjør jeg

- Innhent kompetanse og spør om den du snakker med har erfaring i seksuelle overgrep saker.
- Du kan diskutere saken anonymt
- Du kan ringe og rådføre deg med om din bekymring:

Statens barnehus

- Stavanger
 - Kristiansand
 - Bergen
 - Trondheim
 - Tromsø
 - Hamar
 - Oslo
 - Ålesund
- Bodø
 - Sandefjord
 - Mosjøen
 - Moss
 - Alta

- Ulike kommunale, fylkeskommunale kompetansegrupper.
- Du kan diskutere bekymringen anonymt.
- Sørg for at arbeidsplassen har en fremdriftsplan i håndtering av s.o. saker

Hva gjør jeg

- 21 NOK i Norge: Senter mot incest og seksuelle overgrep.

- Barnevern,
- Politi

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Men hva skjer med deg

- Når du er bekymret?
- Når du får en bekymringsmelding.

Fremdriftsplan

- Innhent kompetanse
rådfør deg meg kompetente personer.
- Jobb aldri med en sak alene
- Ikke etterforsk – det er politiet sin oppgave

Framdriftsplan

- Pedagogisk leder / lærer:
innhenter kompetanse og snakker med styrer / rektor.
- Lag et avdelings eller team møte, der dere snakker om barnet / barna du er bekymret for. La assistentene forberede seg planlegg hvilke barn dere skal snakke om, be de observere barnet i ulike situasjoner.

- Lytt til assistentene, rektor / styrer – hva har de andre sett og observert.
- Si til slutt noe om din observasjon og bekymring
- Minn om taushetsplikten!
- Avtal nytt møte og observer frem til da.

Logg bok

- Skriv ned det du ser og hører som er relevante hendelser og observasjoner som under bygger bekymringen.
- Skriv ned dag, dato, klokkeslett og situasjon.

Logg bok

- Ikke trekk fra – ikke legg til.
- Skriv ned det som du observerer som kan tale for og imot.
- Den som hører/så/overhørte må selv skrive det ned.

Fremdriftsplan

- Bekymringsmelding om seksuelle overgrep og vold sendes barnevernet uten at foreldrene er informert. Straffbar handling – bevisforspillelse.

Lov om barnevernstjenester

Kap. 4

Særlige tiltaksnarest, og senest innen en uke, gjennomgå innkomne meldinger og vurdere om meldingen skal følges opp med undersøkelser..

Barnevernet skal informere barnehagen / skolen om hvor saken står!

Barna skal ivaretas hele tiden på best måte.

Forvaltningsloven paragraf 13 b.

.. Forutsetningen er at dette er nødvendig for å fremme barnehagens eller institusjonens oppgaver.

Hva trenger barnet, familien..

margrete wiede aasland,
spesialist i sexologisk rådgivning

Saken henlagt

- 2 ulike henleggeskoder.
- ”På grunn av bevisets stilling”
- ”Intet straffbart forhold funnet bevist”

sjelemord

I det skjulte – bak fine fasader i lykkelig hjem
Rives sjeler ut at små barnekropper.
Drapene etterlater ingen synlige spor.
- Morderen går fri.

VI TRENGER

- GODT FAGLIG ARBEID
- DOKUMENTERE DET MAN GJØR
- DOKUMENTERE DET MAN FINNER

- Nødvendig å få politikere med.

IKKE GI OPP

- Stå sammen
- Barn trenger oss
- Barn må ikke ofres av frykt for at vi henges ut i media

Alle fagfolk

- Vær åpne for å ta imot det utenkelige.
- Du må tåle å høre.
- Når du våger å spørre må du tåle å høre svaret.

Lykke til med det ene barnet..

spesialist i sexologisk rådgivning